

Опис вибіркової дисципліни

Назва дисципліни: ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Рівень вищої освіти: МАГІСТР

Обсяг дисципліни: кількість годин – 150; кількість кредитів ECTS – 5.0

Мова викладання: українська

Кафедра: Публічного управління, менеджменту та маркетингу

Викладачі: к.е.н., доц. Христенко Л. М.

Максимальна кількість здобувачів вищої освіти, які можуть обрати дисципліну: не обмежується

Рекомендований семестр для вивчення навчальної дисципліни: 3

Вимоги до початку вивчення (пререквізити): для вивчення дисципліни "Фінансовий менеджмент" здобувач вищої освіти попередньо повинен набути програмні результати навчання, пов'язані з основами економіки і фінансів підприємства, обліком результатів діяльності підприємства, основами менеджменту та підприємництва, економічного аналізу та економічної статистики.

Що буде вивчатися:

Концептуальні основи фінансового менеджменту

1. Сутність мета та функції фінансового менеджменту підприємства. Поняття фінансового менеджменту підприємства. Місце фінансового менеджменту у загальній системі управління підприємством. Основні принципи фінансового менеджменту. Головна мета фінансового менеджменту підприємства. Завдання фінансового менеджменту. Основні функції фінансового менеджменту.

2. Методичні засади формування систем забезпечення фінансового менеджменту підприємства. Поняття систем забезпечення фінансового менеджменту. Склад основних систем фінансового менеджменту, їх взаємозв'язок. Система правового забезпечення фінансового менеджменту. Система організаційного забезпечення фінансового менеджменту. Системи внутрішнього фінансового контролю. Концепція фінансового контролінгу.

3. Фінансова стратегія підприємства. Основні етапи розроблення і реалізації фінансової стратегії підприємства. Формування стратегічних цілей фінансової діяльності підприємства. Формування портфелю можливих стратегічних альтернатив фінансового розвитку підприємства. Оцінювання розробленої фінансової стратегії. Управління реалізацією фінансової стратегії підприємства. Побудова системи контролю реалізації фінансової стратегії підприємства.

4. Управління активами підприємства. Особливості управління формуванням активів на різних стадіях розвитку підприємства. Основні етапи процесу управління операційними активами підприємства. Політика управління фінансування необоротних активів. Політика управління фінансуванням оборотних активів. Поняття чистого робочого капіталу. Форми контролю за станом фінансування активів підприємства.

5. Управління капіталом підприємства. Управління формуванням власних фінансових ресурсів підприємства. Амортизаційна політика підприємства. Управління формуванням позикових фінансових ресурсів підприємства. Управління фінансовим лізингом, облігаційною позикою, залученням товарного кредиту.

Специфічні області фінансового менеджменту

6. Управління грошовими потоками підприємств. Методи ідентифікації обсягу та складу грошових потоків підприємства. Політика управління грошовими потоками. Поняття оптимізації грошових потоків підприємства. Характеристика дефіцитного та надлишкового грошових потоків підприємства. Планування обсягів та структури грошових потоків підприємства, його види. Система платіжних календарів підприємства, порядок їх розроблення та використання.

7. Основи управління фінансовими інвестиціями підприємства. Види основних фінансових інструментів інвестування та характеристика їх інвестиційних якостей. Методи оцінювання вартості окремих фінансових інструментів інвестування. Поняття портфеля фінансових інвестицій та класифікація його складових.

8. Управління фінансовими ризиками підприємства. Політика управління фінансовими ризиками. Ідентифікація окремих видів фінансових ризиків підприємства. Формування загального портфеля ризиків підприємства. Методи оцінювання рівня фінансових ризиків та вірогідності настання ризикової події. Групування фінансових операцій підприємства за зонами ризику. Обґрунтування управлінських рішень в умовах ризику й невизначеності. Методи запобігання ризикам.

9. Основи антикризового фінансового управління підприємствами. Основні етапи процесу антикризового фінансового управління підприємством. Діагностика фінансової кризи підприємства. Система внутрішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства. Оперативний механізм фінансової стабілізації. Стратегія фінансової стабілізації. Система зовнішніх механізмів фінансової стабілізації підприємства. Реструктуризація заборгованості підприємства. Реорганізація підприємств.

Чому це цікаво/треба вивчати:**Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді знань:**

мати поглиблені знання про сутність основних сучасних тенденцій у області фінансів підприємств; чітко розуміти зміст та головну мету фінансового менеджменту; мати уявлення про функції фінансового менеджменту як керуючої підсистеми управління, так і спеціальної її області; засвоїти склад та особливості застосування систем забезпечення фінансового менеджменту; засвоїти методологічні засади формування і реалізації фінансової стратегії та фінансової політики; розуміти основи процесу формування та використання оборотних та необоротних активів підприємства; розуміти особливості управління грошовими потоками від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства; розуміти особливості управління капіталом підприємства, умови формування його структури, методи та способи управління власним, залученим та позиковим капіталом; розуміти економічну сутність та класифікацію інвестицій підприємства, способи управління реальними та фінансовими інвестиціями, процедуру формування інвестиційного портфелю підприємства; усвідомлювати причини виникнення, можливі наслідки та методи врегулювання фінансових ризиків.

Після вивчення дисципліни здобувач вищої освіти здобуде компетентності у вигляді вмінь:

формувати систему організаційного та інформаційного забезпечення фінансового менеджменту на підприємстві; досліджувати фінансовий стан підприємства, знаходити резерви його зміцнення; розробляти фінансовий план підприємства по окремих напрямках діяльності підприємства; застосовувати основні методи аналізу та планування активів; застосовувати основні методи аналізу капіталу, обґрунтування потреби в капіталі, оцінювання вартості капіталу та оптимізації його структури; оцінювати ефективність реальних інвестицій, формувати програми їх реалізації, обґрунтовувати потреби в інвестиційних ресурсах; оцінювати фінансові інвестиції та формувати інвестиційний портфель підприємства; застосовувати основні методи аналізу та планування грошових потоків; оцінювати фінансові ризики, обґрунтовувати методи їх реалізації та зовнішнього страхування; оцінювати вірогідність банкрутства та виявляти шляхи і механізми його запобігання.

Чому можна навчитися (результати навчання):

1. Критично аналізувати інформацію, яку отримано із зовнішніх та внутрішніх джерел, щодо стану та ефективності функціонування фінансової системи різних рівнів з метою використання отриманих результатів у професійній діяльності при прийнятті управлінських рішень.
2. Визначати переваги різних методів, прийомів та технологій управління фінансовими ресурсами та джерелами їх фінансування, потоками та залишками грошових коштів, фінансовими та реальними інвестиціями, фінансовими ризиками відповідно до конкретних ситуацій, у яких знаходяться суб'єкти господарювання.
4. Виявляти та вирішувати проблемні питання у різних сферах фінансової діяльності, як то покращення фінансового стану підприємства, забезпечення рентабельної його діяльності, підвищення ефективності використання оборотних і необоротних активів підприємства, забезпечення необхідної структури джерел їхнього фінансування, врегулювання грошових потоків, інвестицій та ін.
5. Приймати обґрунтовані рішення, розробляти й управляти фінансовими аспектами різних інвестиційних проектів: володіти методами обґрунтування стратегічних та перспективних рішень, приймати участь у розробці проектів та фінансового забезпечення їхньої реалізації.
4. Представляти комплексну фінансову інформацію у потрібній формі (усно та письмово), використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні фінансові й економічні терміни.
3. Застосовувати набуті знання щодо методичного інструментарію при організації системи фінансового менеджменту на підприємстві.

Як можна користуватися набутими знаннями та вміннями (компетентностями):

Набуті у процесі вивчення дисципліни компетентності зумовлюють здатність здобувача вищої освіти розв'язувати складні задачі і проблемні питання, які спрямовані на прийняття найбільш ефективних управлінських рішень в галузі управління господарськими активами (необоротними активами, запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами), джерелами їх формування (власними та залученими), грошовими потоками, інвестиціями, фінансовими ризиками та антикризового фінансового управління, отримання на цій основі інформації задля розробки ефективної фінансової стратегії та політики.

Рекомендована література:

1. Балабанов И. Т. Основы финансового менеджмента: Как управлять капиталом. — М.: Финансы и статистика, 1996. — 400 с.
2. Бланк, И.А. Финансовый менеджмент: учебный курс / И.А. Бланк. — 2-е изд., перераб. и доп. — К. : Эльга : Ника-Центр, 2004. — 656 с.
3. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. — К.: Знання, 2008. — 438с.
4. Ковалев В. В. Введение в финансовый менеджмент. — М.: Финансы и статистика, 2000. — 768 с.
5. Крейнина, М.Н. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / М.Н. Крейнина. — М. : "Дело и сервис", 1998. — 304 с.
6. Лялин, В.А. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / В.А. Лялин, П.В. Воробьев. — 2-е изд. испр. и доп. — СПб : Бизнес-пресса, 2001. — 144 с.
7. Ляшенко О.М., Сумцов В.Г. Основи фінансового менеджменту: теорія і практика, навчальний посібник. — Луганськ: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2008. — 432 с.
8. Уткин, Э.А. Финансовый менеджмент: учебник для вузов / Э.А. Уткин / Фин. акад. при Правительстве Рос. Федерации. — М. : Зерцало, 1998. — 272 с.
9. Финансовый менеджмент : теория и практика [Текст] : учебник / Е.С. Стоянова, Т.Б. Крылова, И.Т. Балабанов и др. ; под ред. Е.С. Стояновой. — 3-е изд. перераб. и доп. — М. : Перспектива, 1998. — 656 с.
10. Финансовый менеджмент : практикум : учеб. пособие / Л.А. Бурмистрова, Е.Ю. Ветрова, О.А. Жеволукова и др.; под ред. Н.Ф. Самсонова. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2000. — 269 с.
11. Финансовый менеджмент: учеб. пособие / под ред. В. С. Золотарева. — 2-е изд., перераб. и доп. — Ростов-н/Д : Феникс, 2000. — 224 с.
12. Финансовый менеджмент: учебник / под ред. А.М. Ковалевой. — М. : ИНФРА-М, 2004. — 284 с.
13. Финансовый менеджмент: учебник для вузов / Г.Б.Поляк, И.А. Акодис, Т.А. Краеваи др. ; под ред. Г.Б. Поляка. — М. : Финансы,ЮНИТИ, 1997. — 518 с.
14. Финансовый менеджмент: учебно - практ. руководство / под ред. Е.С. Стояновой. — М. : Перспектива, 1993. — 268 с.

Форми та методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота

Методи і критерії оцінювання: Поточний контроль: письмові завдання поточного контролю, тестування, індивідуальне та фронтальне опитування на практичних заняттях. Підсумковий контроль містить письмові індивідуальні роботи, звіти за діловими іграми, підсумкове комплексне опитування.

